Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az 575/2013/EU rendeletnek a nemteljesítő kitettségekre vonatkozó minimális veszteségfedezet tekintetében történő módosításáról

(COM(2018) 134 final – 2018/0060 (COD))

Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a hitelgondozókról, a hitelfelvásárlókról és a biztosítékok érvényesítéséről

(COM(2018) 135 final – 2018/0063 (COD))

(2018/C 367/09)

Előadó: **Juan MENDOZA CASTRO**

Felkérés:	az Európai Unió Tanácsa, 2018.4.24.
	Európai Parlament, 2018.4.19.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. cikke és 53. cikkének (1) bekezdése
Illetékes szekció:	„Gazdasági és monetáris unió, gazdasági és társadalmi kohézió” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2018.6.27.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2018.7.11.
Plenáris ülés száma:	536.
A szavazás eredménye:	145/0/2
(mellette/ellene/tartózkodott)	

1. **Következtetések és ajánlások**

A nemteljesítő hitelekre vonatkozó csomag

1.1. Az EGSZB üdvözli az Európai Bizottság által előterjesztett csomagot, amely központi eleme a nemteljesítő hitelek továbbra is fennálló problémájának kezelése érdekében indított kezdeményezésnek, és alapvető szerepe van a bankunió felé tett előrelépés tekintetében.

1.2. Az EU pénzügyi intézményei előrelépést értek el mind a hitelportfóliók minősége, mind pedig a nemteljesítő hitelek teljes volumene terén; mindazonáltal további intézkedésekre van szükség uniós szinten a nemteljesítő hitelek jövőbeli felhalmozódásának megakadályozása érdekében.

1.3. A nemteljesítő hitelek szintjén végzett uniós szintű összehasonlításoknak figyelembe kell vennie azt, hogy néhány országban a bankok jelentős összegű állami támogatásban részesültek a válság korai szakaszában (2008–2012), míg mások ezt nem tudták megtenni az állami támogatásokra vonatkozó szabályok változásai miatt.

1.4. Az EGSZB felhívja a figyelmet a pénzügyi válság társadalmi következményeire a kirekesztés, a társadalmi igazságosság és a belső piac kiteljesítése előtt álló akadályok terén.

1.5. A jövőben a túlzott eladósodottság következményeinek elkerülése érdekében létfontosságú, hogy eltávolítsák a rossz adósságokat a pénzügyi intézmények könyveiből. Az EGSZB szorgalmazza a hitelintézetek felelős hitelezését is.

Kötelező prudenciális óvintézkedések

1.6. Az EGSZB egyetért a kötelező prudenciális óvintézkedések mint megelőző intézkedések alkalmazásával, hogy biztosítsák a nemteljesítő hitelekből eredő hitelveszteségekre a megfelelő céltartalék képzését.

1.7. Az EGSZB nyugtázza az Európai Bizottságnak a javaslatot alátámasztó érvelését, és ezt azzal egészítené ki, hogy az óvintézkedéseket a számviteli szabályozásnak a prudenciális szabályozástól eltérő célkitűzései indokolják.

1.8. Az EGSZB-nek azonban rá kell mutatnia a következőkre:

— az „egyenmegoldás" megközelítés nem veszi figyelembe a nemzeti polgári jogi rendszerekben még mindig meglévő eltéréseket és a polgári bírósági eljárások hosszát;

— az új nemteljesítő hitelekre képzett céltartalékok ütemezése arra kényszerítheti a bankokat, hogy gyorsan eladják ezeket az eszközöket, ahelyett hogy megvárnák, hogy a pénzügyileg nehéz helyzetbe került társaság/cég újra életképesebb helyzetbe kerüljön.

1.9. Az Európai Bizottságnak ugyanakkor lehetőség szerint figyelembe kellene vennie a kevésbé összetett eszközstruktúrával rendelkező kisebb és szakosodott cégek sajátos helyzetét.

1.10. Az EGSZB úgy véli, hogy az IFRS 9-et kötelezővé kellene tenni minden uniós bank számára.

1.11. Az EGSZB azt javasolja, hogy kezdeményezzenek egy arra irányuló egyedi hatásvizsgálatot, hogy megbecsüljék a javasolt rendelet által a bankokra, háztartásoknak történő hitelnyújtásra, a kkv-kra és a GDP növekedésére gyakorolt lehetséges hatást.

1.12. Az EGSZB megjegyzi, hogy az EKB már kiadta kiegészítését, anélkül, hogy tekintetbe vette volna a Parlament/Tanács/Európai Bizottság által az 1. pillérre vonatkozóan kibocsátandó szabályokat, és megvárta volna az Európai Bankhatóság (EBH) iránymutatásait.

A másodlagos piacok fejlődése

1.13. Az EGSZB elismeri, hogy az Európai Bizottság választ ad a nemteljesítő hitelek fragmentált másodlagos piacának számos problémájára az EU-ban, és kiemeli az e téren tett specifikus javaslatokat. Véleménye szerint azonban a szabályozó szerveknek nem lenne szabad ösztönözniük a nemteljesítő hitelek eladását.

1.14. Az EGSZB a következőket javasolja a hitelek átruházásának következményeivel kapcsolatban:

— Fogyasztóvédelem: általánosságban üdvözöljük az Európai Bizottság javaslatait. A hatóságoknak figyelmet kell fordítaniuk az adósok jogainak védelmét szolgáló specifikus intézkedésekre és ajánlásokra.

— Munkavállalók védelme: az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a vállalatok hitelátruházásaiban érintett vállalatok munkavállalóinak az uniós és nemzeti jogban biztosított mobilitását és védelmét.

Bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés

1.15. Az EGSZB pozitív értelemben kiemeli a tisztességes eljáráshoz való jogot a nemzeti bíróságokon, amennyiben ez szükségesnek bizonyul, és amennyiben az irányelvben javasolt szóban forgó eljárás alkalmazását korlátozzák.

1.16. Számos tagállamban már most is hatékony a jogérvényesítési folyamat. A nemteljesítő hitelek problémájára megoldást elsősorban az kínál, ha az egész Unióban megerősítik a bírósági eljárásokat.

2. **Az Európai Bizottság javaslatai**

2.1. Március 14-én az Európai Bizottság javaslatot tett az 575/2013/EU rendeletnek a nemteljesítő kitettségekre vonatkozó minimális veszteségfedezet tekintetében történő módosításáról szóló rendeletre ([1]), valamint a hitelgondozókról, a hitelfelvásárlókról és a biztosítékok érvényesítéséről szóló irányelvre ([2]).

([1]) COM(2018) 134 final – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az 575/2013/EU rendeletnek a nemteljesítő kitettségekre vonatkozó minimális veszteségfedezet tekintetében történő módosításáról.

([2]) COM(2018) 135 final – Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a hitelgondozókról, a hitelfelvásárlókról és a biztosítékok érvényesítéséről.

2.2. Mindkét javaslatot az Európai Bizottság szolgálatainak munkadokumentumai és hatásvizsgálatok kísérték, és ugyanezen a napon az Európai Bizottság közzétette az európai nemteljesítő hitelek csökkentése terén elért eredményekről szóló második jelentését ([3]) és a nemzeti eszközkezelő társaságok létrehozásának módjára vonatkozóan technikai iránymutatást adó mintatervet ([4]).

2.3. Ezek a javaslatok fontos elemei az Európai Bizottság által az európai gazdasági és monetáris unió (GMU) megerősítése érdekében tett erőfeszítéseknek, és elengedhetetlenek a bankunió kiteljesítéséhez. A nemteljesítő hitelek és a nemteljesítő kitettségek nagy állományának, valamint jövőbeli lehetséges felhalmozódásának kezelése szerves részét képezi az Unió arra irányuló erőfeszítéseinek, hogy tovább csökkentse a bankrendszerbeli kockázatokat, és lehetővé tegye a bankok számára, hogy a vállalkozásoknak és a polgároknak történő hitelezésre összpontosítsanak.

2.4. A rendeletre irányuló javaslatban az Európai Bizottság kötelező prudenciális óvintézkedések létrehozását javasolja azáltal, hogy egy közös fedezeti minimumszintet határoz meg az újonnan nyújtott és később nemteljesítővé váló hitelekre azzal a céllal, hogy megakadályozza a bankok mérlegében elegendő veszteségfedezet nélküli nemteljesítő hitelek túlzott mértékű jövőbeli felhalmozódását, és megkönnyítse a szanálásukat.

2.5. Az irányelvre irányuló javaslatban az Európai Bizottság önálló, uniós szinten közös, bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárás lehetőségének megteremtésén keresztül kívánja növelni a követelésbehajtási eljárások hatékonyságát. A javaslat ösztönzi a nemteljesítő hitelek másodlagos piacának fejlesztését azáltal, hogy harmonizálja a követelményeket, és megteremti a hitelgondozás és a banki hitelek Unión belüli harmadik felekre történő átruházásának egységes piacát.

3. **Általános észrevételek**

3.1. Az EGSZB üdvözli az Európai Bizottság által előterjesztett csomagot, amely központi eleme a nemteljesítő hitelek továbbra is fennálló problémájának ([5]) kezelése érdekében indított kezdeményezésnek, és alapvető szerepe van a bankunió felé tett előrelépés tekintetében.

3.2. Mivel az EU számára alapvető jelentőségű a pénzügyi rendszer fizetőképessége és stabilitása, a néhány tagállam bankjaiban a válság alatt felhalmozódott nemteljesítő hitelek nagy állománya és az ebből adódó recesszió a pénzügyi rendszer egésze számára rossz, továbbá hátrányosan érinti a gazdaságot, és bizonyos esetekben súlyos költségeket okozott az adófizetőknek.

3.3. Az elmúlt években az EU pénzügyi intézményei előrelépést értek el mind a hitelportfóliók minősége, mind pedig a nemteljesítő hitelek teljes volumene terén; ez utóbbi azonban továbbra is magas szintű, és bruttó 813 milliárd eurót tesz ki ([6]). A bankok és a felügyeleti szervek rendelkeznek az ahhoz szükséges eszközökkel, hogy csökkentsék a nemteljesítő vagy értékvesztett hitelek számát, azonban uniós szinten további intézkedésekre van szükség a jövőbeli felhalmozódásuk elkerülése érdekében.

3.4. Az EGSZB rámutat arra, hogy néhány országban a bankok jelentős összegű állami támogatásban részesültek a válság korai szakaszában (2008–2012), míg mások ezt nem tudták megtenni a pénzügyi szektorra vonatkozó állami támogatások szabályainak változásai miatt. Ezért a nemteljesítő hitelek szintjén végzett uniós szintű összehasonlításoknak figyelembe kell vennie ezeket a különbségeket.

3.5. Az EGSZB felhívja a figyelmet a pénzügyi válság társadalmi következményeire a kirekesztés, a társadalmi igazságosság és a belső piac kiteljesítése előtt álló akadályok terén. Néhány tagállamban a nemteljesítő hitelekben tükröződik az, hogy milyen súlyos helyzetben vannak a családok és a kkv-vállalkozók, és annak a kockázatnak is ki vannak téve, hogy elveszítik otthonukat vagy lefoglalják az ingatlanjaikat.

3.6. A jövőben a túlzott eladósodottság következményeinek elkerülése érdekében létfontosságú, hogy eltávolítsák a nemteljesítő adósságokat a pénzügyi intézmények könyveiből, és az Ecofin Tanács tervének hozzá kell járulnia ehhez a célkitűzéshez. Az EGSZB szorgalmazza a felelős hitelnyújtást is, amely azt követeli meg a hitelintézetektől, hogy nagyobb figyelmet fordítsanak az egyes hitelfelvevőik szükségleteire és helyzetére, és hogy keressék meg az egyes személyek körülményeinek leginkább megfelelő pénzügyi eszközt ([7]).

([3]) COM(2018) 133 final – A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak és az Európai Központi Banknak – Második jelentés az európai nemteljesítő hitelek csökkentése terén elért eredményekről.

([4]) SWD(2018) 72 final – Az eszközkezelő társaságokra vonatkozó mintaterv – a Bizottság szolgálatainak munkadokumentuma, amely a következő dokumentumot kíséri: A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak és az Európai Központi Banknak: Második jelentés az európai nemteljesítő hitelek csökkentése terén elért eredményekről.

([5]) A Tanács következtetései – Az európai nemteljesítő hitelek kezelésére vonatkozó cselekvési terv (2017. július 11.)

([6]) Az EBH kockázati jelzőrendszere, 2017. 4. negyedévi adatok.

([7]) Az EGSZB véleménye a következő tárgyban: „Hitel és társadalmi kirekesztés a jóléti társadalomban” (HL C 44., 2008.2.16. 74. o.).

4. **Részletes megjegyzések**

4.1. ***Kötelező prudenciális óvintézkedések***

4.1.1. Az EGSZB egyetért a kötelező prudenciális óvintézkedések mint megelőző intézkedések alkalmazásával, hogy biztosítsák a nemteljesítő hitelekből eredő hitelveszteségekre a megfelelő céltartalék képzését.

4.1.2. A nemteljesítő hitelek és nemteljesítő kitettségek ([8]) csökkentése érdekében a tőkekövetelményekről szóló rendelet (CRR) javasolt módosítása progresszív ütemezést ír elő a fedezett (nyolc év) és fedezetlen (két év) hitelekre.

4.1.3. Az Európai Bizottságnak a javaslatot alátámasztó indokolása a következő ([9]):

— A hitelveszteségek kezelése nem mindig helyénvaló prudenciális szempontból, amelynek eltérő hatóköre, célkitűzés és célja van.

— Az IFRS 9 ([10]) várhatóan sokkal szorosabban igazodik majd a prudenciális szabályokhoz, mint az IAS 39 ([11]), és hozzá fog járulni a késedelmes és elégtelen céltartalékok kérdésének kezeléséhez, mivel a „várható veszteség" megközelítése alapján működik. Az új standard azonban még mindig biztosít mérlegelési mozgásteret a nemteljesítő hitelek és a mögöttes biztosíték értékelésében és ebből adódóan a céltartalékok meghatározásában.

— A prudenciális szabályozás felhatalmazza a bankfelügyeletet, hogy az alkalmazandó számviteli szabályozás keretein belül befolyásolja a bank céltartalékképzési szintjét (a nemteljesítő hitelek tekintetében is), és konkrét kiigazításokat követeljen meg a bank szavatolótőke-számításaiban. A felügyelet azonban csak eseti alapon, a bank egyéni körülményeitől függően alkalmazhat kötelező intézkedéseket és követelményeket (amelyekre 2. pillér szerinti intézkedésekként hivatkoznak).

— Az illetékes felügyeleti szerv eseti értékelésén alapuló, egyéni igényekre szabott felügyeleti intézkedések megfelelőek az egyes bankok nemteljesítő hitelekhez kapcsolódó sajátos kockázatainak kezeléséhez.

4.1.4. Az EGSZB ezt azzal egészítené ki, hogy az óvintézkedéseket a számviteli szabályozásnak a prudenciális szabályozástól eltérő célkitűzései indokolják.

4.1.5. Az EGSZB-nek azonban rá kell mutatnia a következőkre:

— a javasolt rendelet, amely egyenmegoldást követ, nem veszi figyelembe a nemzeti polgári jogi rendszerekben még mindig meglévő eltéréseket és a polgári bírósági eljárások hosszát;

— az új nemteljesítő hitelekre képzett céltartalékok ütemezése arra kényszerítheti a bankokat, hogy gyorsan eladják ezeket az eszközöket, ahelyett hogy megvárnák, hogy a nehéz helyzetbe került finanszírozott társaság/cég újra életképesebb helyzetbe kerüljön. Ez csökkentheti annak lehetőségét, hogy megengedjék a adósságátalakítát, és egy második esélyt adjanak a vállalkozóknak, aminek súlyos negatív társadalmi hatása lehet, és negatív hatást gyakorolhat a foglalkoztatási rátára;

— az egyik elemzés szerint ([12]) a kevésbé összetett eszközstruktúrával rendelkező kisebb és szakosodott cégeket valószínűleg még súlyosabban érinti az IFRS 9 és a nemteljesítő kitettségekre vonatkozó prudenciális óvintézkedések egyidejű bevezetése. Az Európai Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy e probléma kezelése érdekében szükség van-e a javaslat finomhangolására.

([8]) Az Európai Bankhatóság (EBH) fogalommeghatározása: „Nemteljesítő kitettség minden olyan kitettség, amely több mint 90 napja késedelmes, vagy az adós valószínűsíthetően nem lesz képes visszafizetni teljes kötelezettségét a fedezet realizálása nélkül, még akkor is, ha nem ismerik el nemteljesítő vagy értékvesztett kitettségként. A CRR 178. cikke szerinti nemteljesítő kitettségeket, illetve az alkalmazandó számviteli szabályozás alapján értékvesztett kitettségeket mindig nemteljesítő kitettségnek kell tekinteni. Emellett egy adóssal szembeni kitettséget nemteljesítőnek kell tekinteni, ha a mérlegen belüli, a 90 napon túli késedelemben lévő kitettség eléri az adott adóssal szembeni összes, mérlegen belüli kitettség 20 %-át (»pulling effect«). A nemteljesítő kitettségek összessége a nemteljesítő hitelek és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a nemteljesítő mérlegen kívüli tételek összegéből tevődik össze."

([9]) A kötelező óvintézkedésekről szóló konzultációs anyag.

([10]) Nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok. Hatályos 2018.1.1.-jétől.

([11]) Nemzetközi számviteli standardok.

([12]) Eurofinas: Az Európai Bizottság által a kötelező prudenciális óvintézkedésekről kezdeményezett konzultációra adott válasz.

4.1.6. Még ha a javasolt óvintézkedések mérsékelhetik is a céltartalékképzésben megfigyelhető eltéréseket, amelyek az eltérő számviteli szabályozások elfogadásából adódnak (IFRS 9, szemben a nemzeti GAAP-okkal ([13])), az EGSZB úgy véli, hogy az IFRS 9-et kötelezővé kellene tenni minden uniós bank számára.

4.1.7. Az EGSZB azt javasolja, hogy kezdeményezzenek egy arra irányuló egyedi elemzést, hogy megbecsüljék a javasolt rendelet által a bankokra, háztartásoknak történő hitelnyújtásra, a kkv-kra és a GDP növekedésére gyakorolt lehetséges hatást.

4.1.8. Más kockázatok hasonló problémákat okozhatnak, mint a nemteljesítő hitelek, különösen a rendkívül összetett származtatott pénzügyi eszközök és a 2. és 3. szintű visszavett eszközök kapcsolódó kockázatai. Ennek fényében az EGSZB úgy véli, hogy ezeket a kockázatokat fel kell venni a kiemelt kockázatcsökkentési listára.

4.1.9. Az EGSZB megjegyzi, hogy az EKB már kiadta kiegészítését, anélkül, hogy tekintetbe vette volna a Parlament/Tanács/Európai Bizottság által az 1. pillérre vonatkozóan kibocsátandó szabályokat, és megvárta volna az EBH iránymutatásainak véglegesítését (amelyekről még mindig folyik a vita). Ez sértheti a minőségi jogalkotás elveit. Az EKB nemteljesítő hitelekre vonatkozó kiegészítését ezért összhangba kell hozni az 1. pillér nemteljesítő hitelekre vonatkozó jövőbeli keretével, hogy továbbra is biztosítsák az európai szabályok következetességét.

4.2. ***A nemteljesítő hitelek másodlagos piacainak továbbfejlesztésére irányuló intézkedések***

4.2.1. Az EU-ban a másodlagos piaci ügyletek volumene viszonylag kicsi ([14]). Ennek okai: szétaprózott szabályozás; néhány eszközosztály tulajdonosaira, a hitelgondozó vállalatok részvételének hatókörére és a befektetők típusaira vonatkozó jogalkotási korlátozások (bizonyos esetekben csak bankok gondozhatnak vagy vásárolhatnak nemteljesítő hiteleket); valamint a helyi bankok és a külföldi befektetők eltérő véleményei a gazdasági kilátásokkal kapcsolatban. Az EGSZB szerint az Európai Bizottság javaslata választ kínál számos itt említett problémára.

4.2.2. A nemteljesítő hitelek piaca előtt álló legfontosabb kihívás a nemteljesítő hitelekre vonatkozó jó minőségű adatok hiánya, ami információs aszimmetriát eredményez. Az EGSZB üdvözli az adattáblákat, amelyek célja, hogy egységes és szabványosított adatokat szolgáltassanak a nemteljesítő hitelmegállapodásokról.

4.2.3. Az EGSZB véleménye szerint azonban a szabályozó szerveknek nem lenne szabad ösztönözniük a nemteljesítő hitelek eladását, mivel az értékvesztett hitelek bankon belüli kezelése a hitelek behajtásán keresztül magasabb értéket képviselhet, mint az eladásuk révén beszedett ár.

4.2.4. Az EGSZB az Európai Bizottság javaslatának következő szempontjait emeli ki és támogatja:

— **Hitelgondozók**. Az uniós szintű szabályok különleges követelményeket és eljárásokat határoznak meg az engedély megadására, az engedély megadásának elutasítására és az engedély visszavonására (5–7. cikk); ezek közé tartozik az, hogy a kérelmezők „kellően jó hírnévvel rendelkeznek, nem szerepelnek bűnügyi nyilvántartásban, és nem tartoznak fizetésképtelenségi eljárás hatálya alá”. A szabályok kiterjednek még a nyilvántartásra (8. cikk), a hitelgondozó és a hitelező közötti szerződéses jogviszonyra (9. cikk), a kiszervezésre (10. cikk) és a határokon átnyúló hitelgondozásra (11. és 12. cikk).

— **Hitelfelvásárlók** A hitelezőnek minden szükséges információt rendelkezésre kell bocsátania a hitelmegállapodással kapcsolatban (13. cikk) az EBH által kidolgozandó technikai standardoknak megfelelően (14. cikk), és az irányelvet átültető nemzeti intézkedéseken kívül a hitelfelvásárlókra nem vonatkozhatnak további követelmények. A hitelfelvásárlók közvetlenül érvényesíthetik a hitelmegállapodást (18. cikk), vagy átruházhatják azt (19. cikk).

— A nemteljesítő hitelekkel kapcsolatban aktív szerepet játszó **hitelgondozókkal, hitelintézetekkel vagy leányvállalataikkal** a 16. cikk foglalkozik.

— **Felügyelet.** Döntő fontosságú szempont a nemzeti illetékes hatóságok felügyeleti szerepe és a közigazgatási szankciók (20–22. cikk), mivel ezek ugyanazon szabályok alkalmazását követelik meg szerte az Unióban.

([13]) Általánosan elfogadott számviteli elvek.
([14]) KPMG: 100 milliárd euro, a hátralékos állomány kevesebb mint 10 %-a.

— **Adatvédelem.** A hitel átruházásának egyik feltétele, hogy biztosítsák „a hitelfelvevők jogainak tiszteletben tartását és a személyes adatok védelmét, a hitelmegállapodásra vonatkozó nemzeti jognak megfelelően" (5. cikk (1) bekezdés c) pont).

4.2.5. *Fogyasztóvédelem*

— Az EGSZB fontosnak tartja, hogy a pénzügyi szolgáltatások terén magas szintű fogyasztóvédelmet biztosítsanak.

— Ebben a tekintetben értékeli azt általános elvet, hogy megvalósuljon a „*védelem azonos szintjének biztosítása […], függetlenül attól, ki a hitel tulajdonosa vagy ki gondozza azt, illetve tekintet nélkül a hitelfelvásárló vagy hitelgondozó tagállamában hatályos jogi szabályozásra*"; be kell tartani különösen a jelzáloghitelekről szóló irányelvet ([15]) a fogyasztási hitelekről szóló irányelvet ([16]) és tisztességtelen szerződési feltételekről szóló irányelvet ([17]).

— Az EGSZB szintén hangsúlyozza a hitelező hitelszerződés módosítása esetén fennálló kötelezettségeit a fogyasztóval szemben (34. cikk).

— Az EGSZB megjegyzi, hogy a hitelek átruházása azt jelenti, hogy az adósnak egy nem pénzügyi vállalattal kell tárgyalnia, amelynek eltérő személyzete, munkamódszere és célja van. Ezért helyénvaló, hogy a nemzeti hatóságok kellő figyelmet fordítsanak az adósok jogainak védelmét szolgáló intézkedésekre és ajánlásokra, ahogy azt az USA Pénzügyi Fogyasztóvédelmi Hivatala is teszi ([18]).

4.2.6. *Munkavállalók védelme*.

Minden olyan esetben, amikor a hiteleket külső vállalatokra ruházzák át, az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az ilyen átruházásokban érintett vállalatok munkavállalóinak az uniós és nemzeti jogban biztosított mobilitását és védelmét.

4.3. ***Bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés***

4.3.1. Az EGSZB pozitív értelemben kiemeli a tagállamoknak azt a kötelezettségét, hogy biztosítsák, hogy az üzleti hitelfelvevő nemzeti bíróság előtt megtámadhassa ennek a mechanizmusnak az alkalmazását (28. cikk). Ennek megfelelő mértékben biztosítania kell a polgárok és vállalatok tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának védelmét ([19]), különösen a tisztességtelen vagy visszaélésszerű szerződési feltételek esetén.

4.3.2. Ugyanakkor az EGSZB megemlíti azt a néhány tagállam által megfogalmazott kételyt, hogy egy ilyen eszköz jelentősen felgyorsíthatja a biztosítékérvényesítési eljárást azokban a tagállamokban, ahol a bíróságok már most is rövid időn belül kezelik az eljárásokat; míg a bíróságon kívüli eljárások a hitelezőnek kedveznek, nemteljesítő hitelek problémájára megoldást elsősorban az kínál, ha Unió-szerte megerősítik a bírósági eljárásokat.

4.3.3. Mindenesetre az EGSZB pozitívan hangsúlyozza a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés alkalmazására vonatkozóan a javaslatban bevezetett korlátozásokat. Egyrészt csak a hitelezők és az üzleti hitelfelvevők között megkötött megállapodásokat vonják be ebbe a körbe. Másrészt kifejezetten kizárják a következőket:

— a nem szakmai tevékenységeket folytató fogyasztókat ([20]);

— a nonprofit vállalatokat;

— a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokat ([21]), valamint

— az üzleti hitelfelvevő elsődleges lakóhelyéül szolgáló lakóingatlant ([22]).

([15]) 2014/17/EU irányelv (HL L 60., 2014.2.28., 34. o.).
([16]) 2011/83/EU irányelv (HL L 304., 2011.11.22., 64. o)..
([17]) 93/13/EGK irányelv (HL L 95., 1993.4.21., 29. o.):
([18]) https://www.consumerfinance.gov/about-us/newsroom/consumer-financial-protection-bureau-reminds-mortgage-servicers-of-legal-protections-for-consumers-when-transferring-loans/
([19]) Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke.
([20]) A fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló 2008/48/EK irányelv 3. cikkének a) pontja.
([21]) A pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról szóló 2002/47/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja.
([22]) „A pénzügyi válság, amely oda vezetett, hogy számos ingatlanvásárló fizetésképtelenné vált, és kénytelen volt ingatlanát potom áron továbbértékesíteni". Az EGSZB véleménye a lakóingatlanokhoz kapcsolódó hitelmegállapodásokról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (HL C 318., 2011.10.29., 133. o.).

4.4. ***Az eszközkezelő társaságokra vonatkozó mintaterv***

Az állami támogatásra vonatkozó szabályok

4.4.1. Az EGSZB egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az eszközkezelő társaságok néhány tagállamban fontos szerepet játszottak a bankok mérlegének kitisztításában, különösen a pénzügyi válság után. Viszont egyetért azzal is, hogy – az államilag támogatott vagy garantált gazdasági egységek esetében – hozzájárulhatnak a pénzügyi stabilitást érintő kockázatokhoz is, beleértve azt is, hogy ráerősíthetnek az „állampapírok és bankok közötti visszacsatoló hatás" néven ismert jelenségre.

4.4.2. Az EGSZB ezért támogatja, hogy ezeket a szabályokat egyeztessék össze az uniós jogi kerettel, különösen a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelvvel (BRDD) ([23]) és az egységes szanálási mechanizmusról szóló rendelettel (SRMR) ([24]).

4.4.3. A gyakorlatban szinte az összes nemzeti eszközkezelő társaság részesült valamilyen formájú kormányzati támogatásban, ideértve a következőket: a veszteségek fedezésére nyújtott garanciák vagy az eszközkezelő társaság finanszírozására nyújtott garanciák (ez ahhoz vezethet, hogy az eszközkezelő társaság „szuverén" minősítéssel rendelkezik, és így az eszközkezelő társaság értékpapírjait például elismerik repoügylet biztosítékaként); az eszközkezelő társaságok a piaci értékük felett (azon érték felett, amelyet egy befektető fizetne) vásárolják meg az eszközöket abból adódóan, hogy hosszabb távon szemlélik a gazdasági értéket – a gazdasági érték piaci érték feletti többlete állami támogatásnak minősül, amihez az Európai Bizottság bankszintű jóváhagyása szükséges; valamint a kormány feltőkésíti az eszközkezelő társaságok rendszereiben részt vevő bankokat ([25]).

4.4.4. Még ha az állami közreműködés némely formáját meg is engedték, a legújabb uniós szabályok általában megkövetelik, hogy legalább a bank alárendelt adósságát vonják be a hitelezői feltőkésítésbe (írják le vagy alakítsák át saját tőkévé), hogy a feltőkésítés terhét legalábbis megosszák a köz- és magánszektor között.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 11-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Luca JAHIER

([23]) 2014/59/EU irányelv.
([24]) A 806/2014/EU rendelet (HL L 225., 2014.7.30.,1. o.).
([25]) KPGM.